

Sıcak ve Parlak Bir Boru Neden Soğuk Görünebilir?

Kamera Metalde Çevreyi Görüyor Olabilir

Şekil 1: Cilalı endüstriyel boru, aynı borudaki geniş mat siyah bandın yanında gökyüzünü ve tuğla yapıyı yansıtıyor

Tek boru, iki yüzey: Cilalı bölüm görünür ışıktaki çevresini güçlü biçimde yansıtır.

Sıcak bir boruyu incelediğinizi düşünün. Boyalı bant sıcak, yanındaki cilalı metal ise soğuk görünüyor. İlk açıklama bir akış sorunu olabilir. Başka bir olasılık çok daha basittir: Parlak yüzey, daha soğuk çevreyi kameraya yansıtıyor olabilir.

Opak bir yüzey kızılötesi ışınmı dedektöre iki yoldan gönderir. Kendi sıcaklığı nedeniyle ışınmı yayar ve başka yerlerden gelen ışınmı yansıtır. Yayınlılık, yüzeyin aynı sıcaklıktaki ideal siyah cisme kıyasla ne kadar güçlü ışınmı yaydığını tanımlar. Opak yüzeyde düşük yayınlılık, yansımayı da daha önemli hâle getirir. Bu ilişki dalga boyuna ve bakış yönüne bağlıdır. Görünür parlaklık bir ipucudur; kameranın kızılötesi bandındaki yayınlılığın ölçümü değildir. [Parlak malzemeler için ışınmı modeli](#).

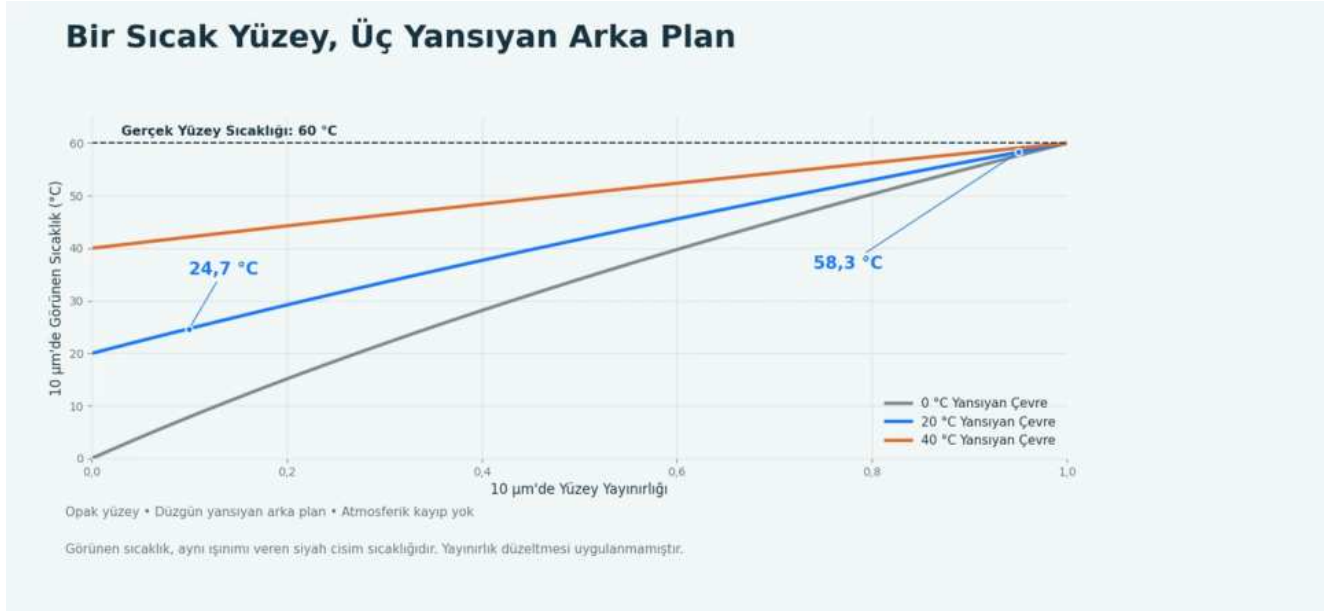
Dolayısıyla termal görüntü yalnızca sıcaklığı değil, gelen ışınmı eşler. Cilalı metaldeki parlak alan sıcak ekipmanın yansıması olabilir. Daha koyu alan çevrenin daha soğuk bir bölümüne bakıyor olabilir. Yana hareket etmek, borunun çalışma koşulu değişmeden bu yansımaları değiştirebilir. Bu yararlı bir teşhis ipucudur; ancak gerçek sıcaklığı belirlemez.

Daha incelikli bir tuzak da vardır: Nesne ile çevre benzer sıcaklıktayken sahne güven verici ölçüde düzgün görünebilir. Yayılan ve yansıyan katkılar bu durumda birbirini dengeleyebilir. Düzgün görüntü, yayınlılığın doğru ele alındığını kanıtlamaz. Aynı çalışma, sayısal örneklerinde bu dengelemeyi gösterir.

Üç soruyu ayrı tutun: **Yüzeyden hangi ışınmı çıkar? Kamera ne kadar gürültü ekler? Optikten ne kadar fiziksel ayrıntı geçer?** Bu soruları karıştırmak, ikna edici bir görüntüyü güvenilir teşhise dönüştürebilir.

Termal anomali araştırma nedenidir; henüz ölçülmüş sıcaklık değildir.

60 °C'lik Yüzey 24,7 °C Görünen Sıcaklığa Sahip Olabilir

Şekil 2: 60 °C yüzey için yayınlılığa göre hesaplanan görünen sıcaklık; yansıyan çevre sıcaklıkları 0 °C, 20 °C ve 40 °C

10 µm'de tek dalga boyu hesabı; üç eğrinin tümü aynı 60 °C yüzeyi tanımlar.

Tek dalga boyunda bilerek basit bir hesap ele alalım: **10 mikrometre**. Yüzey 60 °C, yayınlılığı 0,10 ve yansıttığı düzgün çevre 20 °C olsun. Yüzeyin opak olduğunu ve gözlemciye giden yolda kayıp bulunmadığını varsayalım.

Gelen ışınlım şöyle hesaplanır:

$$L = \epsilon \times B(60\text{ °C}) + (1 - \epsilon) \times B(20\text{ °C})$$

Burada ϵ yayınlılıktır; B ise 10 mikrometrede Planck yasasının verdiği siyah cisim ışınlımıdır. Bu yasada sıcaklık kelvine çevrilmelidir. Karışmış ışınlımı yeniden siyah cisim sıcaklığına çevirdiğimizde **24,7 °C** bulunur. Yalnızca yayınlılığı 0,95 yapmak **58,3 °C** verir. Bunlar yayınlılık düzeltmesinden önceki görünen sıcaklık hesaplarıdır; cihaz okumaları değildir. [NIST kalibrasyon yöntemi](#).

0,10 değerinin **ne anlama gelmediğine** dikkat edin: Kamera 60 °C'nin yüzde onunu okumaz. Önce ışınlım karışır, ardından doğrusal olmayan ışınlım yasasıyla sıcaklığa çevrilir. Santigrat sıcaklıkların ortalamasını almak yanlış sonuç verir.

Grafikte yansıyan arka plan da değişir. Düşük yayınlılıkta görünen sıcaklık bu arka planı güçlü biçimde izler. Yayınlılık 1 olduğunda yansıyan katkı kalmadığı için tüm eğriler gerçek yüzey sıcaklığında birleşir.

Gerçek kamera, optiği ve dedektör tepkisi üzerinden bir dalga boyu bandını bütünleştirir. Eğri boru ayrıca yönlü ve düzgün olmayan bir sahneyi yansıtır. Grafik mekanizmayı açıklar; belirli bir kamera veya malzeme için düzeltme ayarı veremez.

Bu nedenle bilinen bir referans yüzey eklemek araştırmaya yardımcı olabilir. Yine de referansın yayınlılığı, termal teması ve sıcaklığı belirlenmelidir. Özellikle geçici rejimde kaplama otomatik olarak metal sıcaklığında değildir.

Önce ışınlımı karıştırın. Santigrat sıcaklığı asla yayınlılıkla çarpmayın.

Daha Sessiz Kamera, Hiç Örneklemeyi Geri Getiremez

Gürültü eşdeğer sıcaklık farkı, yani **NETD**, rastgele sinyal gürültüsünü belirtilen koşullarda eşdeğer siyah cisim sıcaklık değişimi olarak ifade eder. Düşük NETD zayıf kontrastın görülmesine yardımcı olabilir. Bu bir sıcaklık doğruluğu özelliği değildir: Kamera yanlış görünen sıcaklığın sessiz ve tekrarlanabilir görüntüsünü üretebilir.

Test koşullarını okumak için başka bir neden daha vardır. NETD, ışıının sıcaklıkla ne hızda değiştiğine bağlıdır. NASA'nın MODIS araştırması, dedektör sayımlarındaki gürültü neredeyse değişmediği hâlde düşük sahne sıcaklıklarında NETD'nin arttığı örnekler buldu. Sayıyı sıcaklığa çevirme işlemi değeri değiştirdi. Duyarlılığı yalnızca listedeki en küçük sayıya göre değil, eşleşen koşullarda karşılaştırın. [MODIS gürültü araştırması](#).

Ayrıntının ayrı bir geometrik sınırı vardır. Görüntü merkezine yakın düz hedef için sahne genişliğini yatay piksel sayısına bölün. 640 piksel ve 17,7° yatay görüş alanında R mesafesindeki sahne genişliği $2R \times \tan(17,7^\circ / 2)$ olur. Bu iki değer Inventra S3 [termal görüntüleyici kataloğunda](#) yer alır; aşağıdaki mesafeler planlama örneğidir.

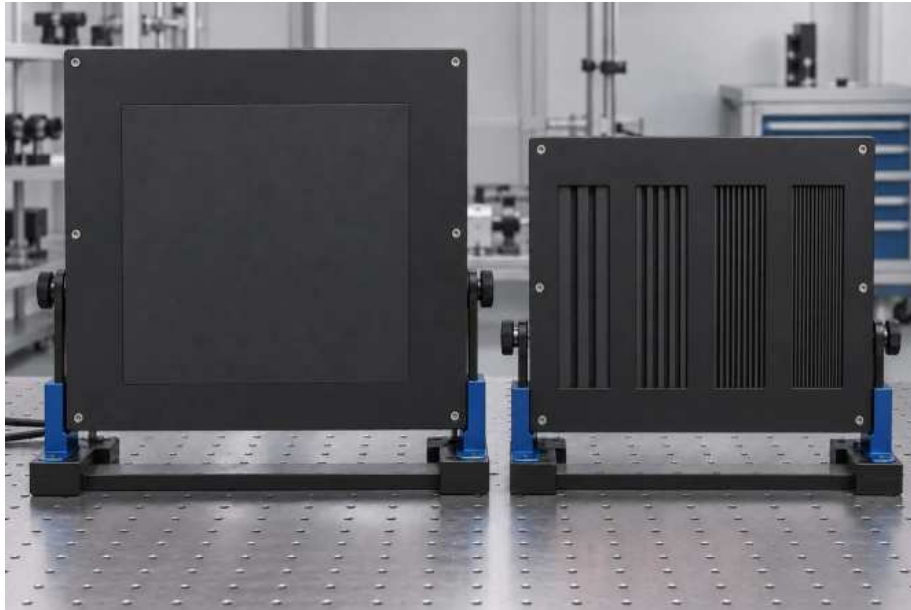
Mesafe	Piksel Başına Yaklaşık Genişlik	10 mm Ayrıntıdaki Piksel Sayısı
10 m	4,87 mm	2,06
20 m	9,73 mm	1,03

Mesafeyi iki katına çıkarmak, ayrıntı üzerindeki örnek sayısını yarıya indirir. Dar sıcak nokta sinyali daha soğuk arka planla paylaşır; odak ve optik bulanıklık sinyali daha da yayar. NIST, bulanıklığın sıcak bölgenin görünen tepe değerini düşürürken komşu değerleri nasıl yükseltebildiğini açıklar. [Nokta yayılım etkileri](#).

Bu örnek sayıları tespit garantisi veya sıcaklık ölçümü nokta boyutu değildir. Daha fazla piksel örneklemeyi iyileştirebilir; ancak daha büyük ekran veya sayısal yakınlaştırma, hiç yakalanmamış sahne bilgisini oluşturamaz.

Duyarlılık zayıf kontrasta yardımcı olur. Örnekleme ve odak küçük ayrıntıları korur.

Yanlış Yanıtı Ortaya Çıkarabilen Karşılaştırma Kurun

Şekil 3: Mat siyah yüzeyli iki laboratuvar hedefi; solda geniş kare parça, sağda girintili arka plan üzerinde giderek daralan yuvalar

İki hedef yüzeyinde de özellikleri bilinen mat kaplamalar ve bilinen, kararlı bir sıcaklık farkı kullanın. Güzel bir test görüntüsü yeterli değildir. Farklı arıza biçimlerini ortaya çıkarabilecek hedefler seçin, ardından gerçekten yapmanız gereken görevi değerlendirin.

Zayıf kontrastı incelemek için sıcaklık farkı küçük, geniş bir hedef kullanın. Yüzey kaplamasını tutarlı seçin; böylece yayınlık değişimi sıcaklık değişimi gibi görünmez. Kalıcı ayrıntıyı titreşimden veya kayan örüntülerden ayırmak için birkaç kare kaydedin.

Ayrıntıyı incelemek için net kontrastlı ince çubuklar veya keskin kenar kullanın. Ön ve arka yüzeylerde özellikleri bilinen, benzer mat kaplamalar ve bilinen, kararlı bir sıcaklık farkı kullanın. Odağı hedef üzerinde ayarlayın, bakış mesafesini sabit tutun ve lens ayarını kaydedin. Geniş ve soluk

bölgeler ile ince ve güçlü örüntüler farklı sorular sorar; birini geçmek diğerini kanıtlamaz. NIST'in görüntü kalitesi çalışması uzamsal çözünürlüğü, termal duyarlılığı ve diğer etkenleri ayrı ayrı ele alır; ardından bunların gerçek bir teşhis görevindeki etkileşimini inceler. [NIST görüntü kalitesi çalışması](#).

Parlak bileşenlerde uygulanabiliyorsa başka bir açıdan ikinci gözlem yapın. Şüpheli anomalinin konumunu fiziksel işaretlerle karşılaştırın. Anomali yansıyan sahneyle birlikte yer değiştiriyorsa yerel termal kusur olarak yorumlamadan önce yansımayı araştırın. Ekran aralığını ve işlemeyi de sabit tutun: Otomatik yeniden ölçekleme, sinyal farkları değişik olsa bile iki görüntüyü eşit ölçüde çarpıcı gösterebilir.

Son olarak hangi çıktıya ihtiyacınız olduğunu belirtin. **Anomali görmek**, anlamlı örüntüyü bulmaktır. **Sıcaklık ölçmek** ise radyometrik yapılandırma, kalibrasyon ve yayınlılık, yansıma ile optik yolun ele alınmasını gerektirir. Bu yetenekleri önerilen sistemin tam yapılandırması için doğrulayın; yalnızca termal kanal veya NETD değerinden çıkarmayın.

Bu nedenle yararlı satın alma sorusu somuttur: Bu yapılandırma, gerçek görüntüleme ortamındaki en zayıf ilgili kontrast altında en küçük önemli ayrıntıyı gösterebiliyor mu? Bu yanıt tek bir öne çıkan özellikten daha değerlidir.

Yalnızca görüntünün görünümünü değil, fiziksel ayrıntıyı ve kararı test edin.

İlgili İçerikler: [En Güçlü Kızılötesi Bant Neden En Net Görüntüyü Vermeyebilir?](#) · [Kararlı Görüntü Neden Daha Bulanık Olabilir?](#)

Kaynaklar ve İleri Okuma

- [Parlak Malzemelerde Kızılötesi Termografiyle Mutlak Sıcaklık Ölçümü İçin Etkin Termo-Reflektometri](#)
- [Yüksek Büyütmeli Termal Kamera İçin Kalibrasyon ve Ölçüm Prosedürleri](#)
- [MODIS Termal Yayın Bantlarının Gürültü Karakterizasyonu ve Performansı](#)
- [İtfaiye Hizmetlerinde Kullanılan Termal Görüntüleyicilerin Görüntü Kalitesi Değerlendirmesi](#)
- [Termal Görüntüleyiciler](#)

© 2026 Inventra Inc. Atıf yapılan kaynakların hakları saklıdır.